

طرح دوره (Course Plan)

دانشکده	پزشکی □ دندانپزشکی □ پرستاری و مامایی ■ پیراپزشکی □ توانبخشی □ بهداشت □ تغذیه و علوم غذایی □
گروه آموزشی	پرستاری مراقبت ویژه
رشته / گرایش	آموزش پرستاری مراقبت ویژه
مقطع تحصیلی فراگیران	کاردانی □ کارشناسی پیوسته □ کارشناسی ناپیوسته □ کارشناسی ارشد ■ دکترای حرفه‌ای □ دکترای تخصصی □
عنوان واحد درسی	مراقبت‌های ویژه کلیه و مجاری ادراری و دیالیز
نوع واحد درسی	تئوری ■ عملی □ کارآموزی □ کارورزی □
تعداد واحد / ساعت	تعداد واحد: 1 واحد زمان (ساعت): یکشنبه (ساعت 14-16)
کد درس	2331711
پیش‌نیاز / هم‌نیاز	مبانی مراقبت‌های پرستاری ویژه، ارزیابی‌های تشخیصی، داروشناسی
نام و نام خانوادگی مدرس / مدرسین	محمدرضا عسگری
رشته تحصیلی مدرس	پرستاری
مقطع تحصیلی مدرس	دکترای پرستاری
رتبه علمی	دانشیار
پست الکترونیک	asgari5000@gmail.com
آدرس / شماره تماس	دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان - دانشکده پرستاری و مامایی (استان سمنان - شهر سمنان - 5 کیلومتر 5 جاده سمنان به دامغان - مجتمع آموزشی دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پرستاری و مامایی - تلفن: 02333654190)
اهداف کلی (شرح توصیف درس)	آشنایی دانشجویان با نحوه مراقبت‌های پرستاری ویژه در بیماری‌های کلیه و مجاری ادراری، دیالیز، پیوند کلیه
اهداف اختصاصی	پس از پایان کلاس انتظار می‌رود که دانشجویان بتوانند: 1- آناتومی و فیزیولوژی مجاری ادراری و کلیه را توضیح دهند. 2- ارزیابی‌های پرستار در بیماری‌های مجاری ادراری و کلیه شرح دهند. 3- نارسایی حاد و مزمن کلیه و مراقبت پرستاری مربوطه را توضیح دهند. 4- اصول پایه درمان‌های جایگزینی کلیه و دیالیز را شرح دهند. 5- بخش‌ها و اجزاء مختلف دستگاه همودیالیز و تنظیمات آن را بیان نمایند. 6- روش‌های دستیابی به عروق و عوارض همودیالیز توضیح دهند. 7- دیالیز صفاقی، جایگزینی مداوم کلیه (CRRT)، SLED، و پلاسمافرز را شرح دهند. 8- پیوند کلیه و مراقبت از بیماران تحت پیوند و جراحی کلیه توضیح دهند.
پیامدهای یادگیری:	حیطه شناختی حیطه عاطفی حیطه روانی حرکتی
روش‌های تدریس	سخنرانی و تدریس توسط استاد ■ پرسش و پاسخ ■ بحث گروهی ■ ایفای نقش □ نقشه مفهومی Concept Map □ یادگیری مبتنی بر پروژه Project-Based Learning □ سایر (لطفاً قید نمایید): فیلم آموزشی، نمایش مولاژ و پوستر
	سخنرانی توسط دانشجو ■ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ■ بیمار شبیه‌سازی شده □ Bedside teaching □ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) □ آموزش مجازی ■ کارگاه آموزشی □

منابع اصلی درس:

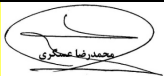
- 1- عسگری، محمدرضا و سلیمانی، محسن. کتاب مرجع مراقبت پرستاری ویژه در بخش‌های ICU, CCU, و دیالیز. چاپ سی و ششم. تهران: انتشارات بشری، 1402.
- 2- ذاکری مقدم، معصومه و علی اصغرپور، منصوره. مراقبت پرستاری ویژه در بخش‌های ICU, CCU, و دیالیز. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، 1386.
- 3- عسگری، محمدرضا. بیماری‌های سیستم ادراری و تناسلی مردان و مراقبت‌های پرستاری مربوطه. تهران، انتشارات بشری، 1395.
- 4- Chulay m, Burns SM. AACN Essentials of Critical Care Nursing-Pocket Handbook. 3th ed. New York: McGraw-Hill Co., 2010.
- 5- Black, JM, Hawks JH. Medical - Surgical Nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co., 2017.
- 6- Smeltzer SC, Bare BG. Brunner and suddarth's text book of Medical-surgical nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott Company; 2022.
- 7- Diepenbrock NH. Quick reference to critical care. Philadelphia: J.B. Lippincott Co., 1999.
- 8- Marino PL. The ICU book. Philadelphia: J.B. Lippincott Co., 2015.
- 9- Urden LD, Stacy KM, Lough ME. Thelan's critical care nursing: Diagnosis and management. 4th ed. St. Louis: Mosby Co., 2014.

برنامه عناوین درس در هر دوره

شماره جلسه	عناوین کلی درس در هر جلسه	تاریخ ارائه	ساعت ارائه	روش تدریس	مواد و وسایل آموزشی	* روش ارزشیابی
1	1- معرفی درس و اهداف آموزشی 2- چهار قسمت اصلی سیستم ادراری 3- آناتومی کلیه 4- فیزیولوژی و کار کلیه 5- واحد عملی کلیه (نفرون) و پاتوفیزیولوژی اختلالات آن 6- فرایند تشکیل ادرار 7- خونرسانی به کلیه 8- آناتومی و فیزیولوژی و آسیب‌شناسی مثانه 9- آناتومی و فیزیولوژی حالب 10- آناتومی پیشابراه را در مردان و زنان 11- مکانیسم تنظیم فشار خون توسط کلیه و داروهای موثر در این زمینه	1404/7/6	14-16	سخنرانی بعلاوه پرسش و پاسخ، نشان دادن تصویر از طریق Power Point و مولاژ، نمایش فیلم	تابلوی وایت بورده، لب‌تاب، ویدئوپروژکتور، تصویر، مولاژ	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)
2	1- خصوصیات ادرار طبیعی 2- علایم اصلی بیماری‌های سیستم ادراری 3- آزمایشات و روشهای تشخیصی در بیماریهای سیستم ادراری 4- مقادیر نرمال پارامترهای آزمایشگاهی را در آزمایش تجزیه ادرار 5- عملکرد کلیه 6- تعریف نارسایی کلیه (ARF) 7- علل نارسایی حاد کلیه 8- سیر نارسایی حاد کلیه 9- مورد علایم نارسایی حاد کلیه 10- اقدام درمانی نارسایی حاد کلیه	1404/7/13	14-16	سخنرانی بعلاوه پرسش و پاسخ، نشان دادن تصویر از طریق Power Point، نمایش فیلم	تابلوی وایت بورده، لب‌تاب، ویدئوپروژکتور، تصویر	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)

					11- اقدامات پرستاری در نارسایی حاد کلیه 12- پیشگیری از نارسایی حاد کلیه	
1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	14-16	1404/7/20	1- تعریف نارسایی مزمن کلیه (CRF) 2- اهمیت و شیوع نارسایی مزمن کلیه (CRF) 3- علل CRF 4- مراحل CRF 5- علائم CRF 6- تغییرات پارامترهای آزمایشگاه در CRF 7- اقدامات درمانی و مراقبتی در CRF 8- علل هیپرکالمی و هیپوناترمی در CRF 9- خطرات هیپرکالمی در CRF و درمان آن	3
1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	14-16	1404/7/27	1- تعریف دیالیز 2- تاریخچه دیالیز را در دنیا و ایران 3- اهداف دیالیز 4- موارد استفاده دیالیز 5- روش‌های شروع دیالیز 6- میزان تأثیر دیالیز در کنترل علائمی 7- چهار اصل فیزیولوژیک در دیالیز (انتشار، اسمز، اولترافیلتراسیون، همرفت) 8- نحوه تنظیم دستگاه همودیالیز و محاسبه TMP برای گرفتن مایع از بیمار 9- انواع دیالیز و درمانهای جایگزینی کلیه	4
1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال شفاهی) 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)	14-16	1404/8/4	1- تعریف همودیالیز 2- مشخصات بخش همودیالیز 3- معرفی چهار قسمت اصلی دستگاه همودیالیز 4- سیستم تحویل خون و نحوه تنظیم پمپ دستگاه همودیالیز 5- سیستم تحویل مایع دیالیز به دستگاه همودیالیز و انواع مایع همودیالیز 6- صافی یا سیستم دیالیزکننده (دیالیزر) همودیالیز و خصوصیات آن 7- سیستم مانیتورینگ دستگاه همودیالیز 8- محلول‌های همودیالیز 9- سیستم تصفیه آب و اسمز معکوس 10- پرایم کردن ستها و صافی همودیالیز 11- روش‌های ضدانعقادی در همودیالیز 12- بررسی کارایی و کفایت همودیالیز	5

<p>1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال) شفاهی 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)</p>	<p>تابلوی وایت بورد، لب‌تاب، ویدئوپروژکتور، تصویر</p>	<p>سخنرانی بعلاوه پرسش و پاسخ، نشان دادن تصویر از طریق Power Point، نمایش فیلم</p>	<p>14-16</p>	<p>1404/8/11</p>	<p>6</p> <p>1- اهمیت دسترسی به گردش خون جهت همودیالیز 2- شنت شریانی به وریدی 3- فیستول شریانی به وریدی 4- آموزش به بیمار در مراقبت از فیستول 5- گرافت شریانی به وریدی 6- کاتتر ساب‌کلاوین 7- کاتتریزاسیون ورید فمورال 8- عوارض حین همودیالیز 9- پروفیل‌های تغییرات اولترافیلتراسیون در حین همودیالیز 10- پروفیل تغییرات غلظت سدیم در حین همودیالیز 11- مشکلات روحی و روانی بیماران همودیالیزی 12- اصول تغذیه در بیماران همودیالیزی 13- جهت کنترل عفونت در واحدهای همودیالیز</p>	
<p>1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال) شفاهی 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)</p>	<p>تابلوی وایت بورد، لب‌تاب، ویدئوپروژکتور، تصویر</p>	<p>سخنرانی بعلاوه پرسش و پاسخ، نشان دادن تصویر از طریق Power Point، نمایش فیلم</p>	<p>14-16</p>	<p>1404/8/18</p>	<p>7</p> <p>1- تعریف دیالیز صفاقی 2- تفاوت بین همودیالیز و دیالیز صفاقی 3- کاربرد دیالیز صفاقی 4- موارد منع انجام دیالیز صفاقی 5- انواع دیالیز صفاقی 6- دیالیز صفاقی متناوب (IPD) 7- دیالیز صفاقی مداوم سربایی (CAPD) 8- دیالیز صفاقی مداوم چرخه‌ای (CCPD) 9- عوارض دیالیز صفاقی 10- رژیم غذایی در بیماران تحت دیالیز صفاقی 11- درمان‌های مداوم جایگزینی کلیه (CRRT) 12- روشهای هموفیلتراسیون مداوم شریانی به وریدی 13- دیالیز با کارایی پایین مداوم (SLED) 14- پلاسمافرزیس و کاربرد آن</p>	
<p>1- آزمون کتبی (تشریحی و چندگزینه‌ای) 4- مصاحبه (سوال) شفاهی 5- مشارکت کلاسی 6- آزمون (کوئیز)</p>	<p>تابلوی وایت بورد، لب‌تاب، ویدئوپروژکتور، تصویر</p>	<p>سخنرانی بعلاوه پرسش و پاسخ، نشان دادن تصویر از طریق Power Point، نمایش فیلم</p>	<p>14-16</p>	<p>1404/8/25</p>	<p>8</p> <p>1- اهمیت و مزایای پیوند کلیه در درمان CRF 2- معیار انتخاب بیمار برای پیوند کلیه 3- کنتراندیکاسیون پیوند کلیه 4- معیار جهت انتخاب دهنده کلیه برای پیوند کلیه 5- آماده کردن اهداکننده و آزمایشات</p>	

				لازم در این زمینه 6- روش عمل جراحی پیوند کلیه 7- پس زدن کلیه پیوندی 8- آزمایشات تشخیصی جهت بررسی پس زدن کلیه پیوندی 9- داروهای مهارکننده ایمنی مورد مصرف جهت پیشگیری از پس زدن کلیه پیوندی 10- مراقبتهای پرستاری قبل از عمل جراحی پیوند کلیه 11- مراقبتهای پرستاری در حین عمل جراحی پیوند کلیه 12- مراقبتهای پرستاری بعد از عمل جراحی پیوند کلیه 13- عوارض پیوند کلیه
تاریخ امتحان پایان ترم:				تاریخ امتحان میان ترم:
* توجه: لطفاً روش ارزشیابی (شماره مربوطه ذیل) به تفکیک عناوین درس را در جدول فوق در ستون مربوطه قید گردد.				
1- آزمون کتبی: الف: تشریحی (1- گسترده پاسخ ■ 2- کوتاه پاسخ ■) ب: عینی (1- چندگزینه‌ای ■ 2- جورکردنی 3- صحیح / غلط)				روش ارزشیابی
4- مصاحبه (شفاهی) ■	3- انجام تکالیف عملی و پروژه	2- مشاهده عملکرد (چک لیست)		
7- سایر (لطفاً قید نمایید)	6- آزمون (کوئیز) ■	5- مشارکت کلاسی ■		
امضاء: 				تاریخ تکمیل فرم: 1403/6/30